

Κολομβία: Οι προκλήσεις που προκύπτουν από την ιστορική νίκη του Γκουστάβο Πέτρο

Διασκευή άρθρου του Dimeji Macaulay από το [Internationalist Standpoint](#)

Την Κυριακή 7 Αυγούστου 2022, ο Γκουστάβο Πέτρο ορκίστηκε πρόεδρος της Κολομβίας, ο πρώτος αριστερός πρόεδρος στην ιστορία της. Ο Πέτρο πέτυχε μια ιστορική νίκη στον δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών που διεξήχθησαν στις 19 Ιουνίου, στον οποίο έλαβε το 50,48% των ψήφων. Αντίπαλός του ήταν ο Ροντόλφο Ερνάντες, ένας διεφθαρμένος δεξιός μεγιστάνας, που είχε δηλώσει ότι ήταν «οπαδός ενός μεγάλου Γερμανού στοχαστή με το όνομα Αδόλφος Χίτλερ». Στη συνέχεια αναγκάστηκε να ανασκευάσει την παραπάνω δήλωση, λέγοντας ότι δεν εννοούσε τον Χίτλερ αλλά τον... Άλμπερτ Αϊνστάιν.

Η νίκη του Γκουστάβο Πέτρο και της Φράνσια Μάρκες (αντιπρόεδρος και ακτιβίστρια του περιβαλλοντικού και του φεμινιστικού κινήματος) ανοίγει μια νέα περίοδο για το πολιτικό τοπίο στην Κολομβία. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Κολομβία βρισκόταν υπό την «προστασία» του αμερικανικού ιμπεριαλισμού για πάρα πολλά χρόνια και η εξουσία των ντόπιων ολιγαρχών χαρακτηριζόταν πάντα από βία και διαφθορά. Η Αριστερά και τα κινήματα αντιμετώπιζονταν με άγρια καταστολή, που έφτανε μέχρι τις δολοφονικές επιθέσεις. Μόλις πριν από μερικά χρόνια, μια τέτοια πολιτική αλλαγή φαινόταν αδύνατη.

Ποιες είναι όμως οι προκλήσεις που θα αντιμετωπίσουν οι μάζες των φτωχών και των εργαζομένων στην Κολομβία από εδώ και στο εξής;

Κρατώντας τις ισορροπίες

Ο Πέτρο εξελέγη με ένα ριζοσπαστικό πρόγραμμα, το οποίο όμως προσπαθεί να μετριάσει μετά τη νίκη του. Στην ομιλία του κατά την ορκωμοσία, ανάμεσα σε άλλα είπε:

«Το να πάρουμε ένα μέρος του πλούτου των ανθρώπων που έχουν τα περισσότερα και κερδίζουν τα περισσότερα, ... δεν πρέπει να θεωρηθεί ως τιμωρία ή θυσία. Είναι απλώς μια εισφορά αλληλεγγύης που δίνει κάποιος τυχερός άνθρωπος σε μια κοινωνία που επιτρέπει και εγγυάται την τύχη του».

Σύμφωνα με τη λογική αυτή, οι τεράστιες περιουσίες της πάμπλουτης ελίτ της Κολομβίας δεν αποκτήθηκαν με την εκμετάλλευση των εργαζόμενων μαζών και τη διαφθορά, αλλά επειδή κάποιοι άνθρωποι ήταν απλά... τυχεροί! Και επιπλέον, αν συμφωνήσουν σε κάποια «εισφορά αλληλεγγύης», η κοινωνία θα «εγγυηθεί την τύχη τους»! Με βάση την ίδια λογική, σε άλλη δήλωσή του ο Πέτρο είπε:

«θα αναπτύξουμε τον καπιταλισμό στην Κολομβία».

Ενδεικτικές είναι και οι επιλογές που έκανε ως προς τη σύνθεση του υπουργικού του συμβουλίου. Ενώ ορισμένα από τα υπουργεία

καταλαμβάνονται από προσωπικότητες της Αριστεράς και ακτιβιστές, μερικές από τις πιο εξέχουσες θέσεις καταλαμβάνονται από πρώην υπουργούς και στελέχη προηγούμενων δεξιών κυβερνήσεων. Για να αναφέρουμε μόνο μερικά παραδείγματα, ο υπουργός Οικονομικών Χοσέ Αντόνιο Οκάμπο δήλωσε ότι «πρέπει να συνεργαστούμε χέρι-χέρι με τους ανθρώπους με υψηλό εισόδημα», ενώ ο υπουργός Παιδείας Αλεχάντρο Γκαβίρια έχει συμμετάσχει στη μισητή, δεξιά κυβέρνηση Ουρίμπε κατά τη δεκαετία του 2000.

Η φορολογική μεταρρύθμιση και ο τομέας της ενέργειας

Την πρώτη ημέρα της νέας κυβέρνησης, ο Πέτρο παρουσίασε τη νέα φορολογική μεταρρύθμιση στο Κογκρέσο. Πρόκειται για ένα φιλόδοξο μεταρρυθμιστικό σχέδιο για τη φορολόγηση φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων με υψηλά εισοδήματα, προκειμένου να χρηματοδοτηθεί η κοινωνική πολιτική που υποσχέθηκε.

Η φορολογική μεταρρύθμιση περιλαμβάνει:

- Αύξηση του φόρου εισοδήματος για όσους έχουν τα μεγαλύτερα κέρδη στη χώρα
- Εισαγωγή ενός προοδευτικού φόρου πάνω στον πλούτο
- Φόρους στα ζαχαρούχα ποτά και τα πλαστικά
- Αύξηση της φορολόγησης στον τομέα του πετρελαίου και των εξορύξεων
- Απλούστευση του φορολογικού συστήματος με την κατάργηση των απαλλαγών

Αν αυτό το πρόγραμμα εφαρμοστεί, αναμένεται να αυξήσει τα φορολογικά έσοδα του κράτους κατά 5,5 δισεκατομμύρια δολάρια μέσα στο 2023. Με αυτόν τον τρόπο, τα φορολογικά έσοδα της Κολομβίας θα αυξηθούν από το 13% του ΑΕΠ (από τα χαμηλότερα στη Λ. Αμερική) στον μέσο όρο για την περιοχή που βρίσκεται στο 16%.

Όμως το κόμμα του Πέτρο δεν έχει την πλειοψηφία στο Κογκρέσο και αυτό σημαίνει ότι αυτή η διαδικασία θα πρέπει να περάσει

από μια σειρά διαπραγματεύσεις. Σύμφωνα με αναλυτές, η φορολογική μεταρρύθμιση είναι απίθανο να γίνει αποδεκτή με τη μορφή που πρότεινε ο Πέτρο. Ήδη, η πρώτη υπαναχώρηση καταγράφηκε λίγες ημέρες μετά την αρχική της παρουσίαση, όταν ο υπουργός Οικονομικών Οκάμπο ανακοίνωσε ότι η πρόταση να συμπεριληφθεί φόρος 10% στις εξαγωγές χρυσού θα αποσυρθεί.

Η ίδια αβεβαιότητα φαίνεται να επικρατεί και στις εξαγγελίες του Πέτρο σχετικά με τον ενεργειακό τομέα. Πριν από τις εκλογές μιλούσε για σταδιακή απεξάρτηση της Κολομβίας από το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο, για τερματισμό της [μεθόδου του fracking](#) και για ακύρωση των νέων σχεδίων έρευνας για υδρογονάνθρακες. Χαρακτηριστικό των δυσκολιών που θα αντιμετωπίσει η νέα κυβέρνηση, είναι η αντιπαράθεση στην οποία θα οδηγηθεί με την κρατική πετρελαϊκή εταιρεία Ecopetrol, η οποία ελέγχεται από το Συντηρητικό Κόμμα.

Προβλήματα και αντιφάσεις

Από όλα τα προηγούμενα παραδείγματα φαίνεται πως ο δρόμος του Πέτρο θα είναι κακοτράχαλος και ότι η κυβέρνησή του δεν φαίνεται αποφασισμένη να συγκρουστεί με την άρχουσα τάξη, αλλά μάλλον να υποστηρίξει μια μετριοπαθή πορεία προς την αλλαγή.

Ο Πέτρο ήρθε στην εξουσία αξιοποιώντας το [κύμα των μαζικών διαδηλώσεων του 2021](#) ενάντια στην κυβέρνηση του Ιβάν Ντούκε. Στόχευσε κατά βάση στους ψηφοφόρους που σε προηγούμενες φάσεις απείχαν από τις εκλογές και όχι στο δεξιό και κεντροδεξιό εκλογικό σώμα. Δημιούργησε ομάδες για την προεκλογική του εκστρατεία και επιτροπές παρακολούθησης και ελέγχου της εκλογικής διαδικασίας, προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα νοθείας.

Η σημαντική υποστήριξη που εξασφάλισε, τροφοδοτήθηκε επίσης από την αντικειμενική κατάσταση στην οικονομία και την κοινωνία. Κατά τη διάρκεια της πανδημίας και ιδιαίτερα μέσα στο 2020, η οικονομία της χώρας υπέστη σοβαρό πλήγμα και η φτώχεια αυξήθηκε από 35% το 2019 σε 42,5% το 2020.

«Πετρισμός» και ρεφορμισμός

Κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας, οι υποσχέσεις του Πέτρο έτυχαν τεράστιας υποστήριξης από τη βάση της κοινωνίας.

Είναι όμως σαφές ότι ο Πέτρο δεν είναι διατεθειμένος να ξεφύγει από τα όρια του καπιταλιστικού συστήματος. Ακόμη και οι μετριοπαθείς εκκλήσεις του για «εκδημοκρατισμό της οικονομίας» αντιμετωπίζονται με επιθετικότητα από τμήματα της πλούσιας ελίτ. Στην πραγματικότητα, φαίνεται ότι η άρχουσα τάξη είναι διχασμένη ως προς το πώς να διαχειριστεί την κυβέρνηση του Πέτρο. Ένα μέρος της φοβάται τις δυνατότητες που θα μπορούσε να απελευθερώσει, δηλαδή να ενισχύσει το ηθικό του κινήματος για να διεκδικήσει περισσότερο. Ένα άλλο μέρος της φαίνεται να καταλαβαίνει ότι πρέπει να αποφορτιστεί η κατάσταση και προσπαθεί να ενσωματώσει τη νέα κυβέρνηση για να σώσει το σύστημά της.

Για την υπεράσπιση των συμφερόντων της εργατικής τάξης

Ο κολομβιανός καπιταλισμός βρίσκεται αντιμέτωπος με βαθιές κρίσεις. Περίπου το 40% των 50 εκατομμυρίων κατοίκων της Κολομβίας ζουν σε συνθήκες φτώχειας, ενώ περίπου το 11,7% είναι άνεργοι. Ο πληθωρισμός έφτασε το 10,2% τον περασμένο Ιούλιο.

Το πρόγραμμα του Πέτρο είναι ένα ρεφορμιστικό πρόγραμμα. Αλλά ακόμη και τα μετριοπαθή αιτήματα αυτού του προγράμματος χρειάζονται ριζοσπαστικές πολιτικές και συγκρούσεις για να εφαρμοστούν. Για να συμβεί αυτό, απαιτείται ρήξη με τον καπιταλισμό. Η οικονομία θα πρέπει να λειτουργεί με τέτοιο τρόπο, ώστε οι εργαζόμενες μάζες να συμμετέχουν πραγματικά στη λήψη αποφάσεων και να παίζουν κεντρικό ρόλο στην οικοδόμηση της χώρας.

Η κυβέρνηση Πέτρο θα αντιμετωπίσει επιθέσεις από την άρχουσα τάξη και τις μεγάλες εταιρείες αν επιχειρήσει να αγγίξει τα

κέρδη και την κυριαρχία τους. Πρέπει να αντληθούν διδάγματα από τις ιμπεριαλιστικές επιθέσεις στη Βολιβία, τη Βενεζουέλα, τη Νικαράγουα και την Κούβα. Οι αυταπάτες ότι μπορεί να βρεθεί «μέση λύση» με τον αμερικανικό ιμπεριαλισμό είναι εκτός πραγματικότητας.

Η νεολαία και η εργατική τάξη έδειξαν τη δύναμή τους στο κίνημα του 2021 που έβαλε φρένο στη φορολογική μεταρρύθμιση Ντούκε. Οι λαϊκές μάζες και οι οργανώσεις τους θα πρέπει να υπερασπιστούν κάθε προοδευτική πτυχή της πολιτικής του Πέτρο, αλλά ταυτόχρονα θα πρέπει να αγωνιστούν ενάντια σε κάθε ολίσθημα προς τη συμφιλίωση με τη διεφθαρμένη άρχουσα τάξη. Είναι επιτακτική ανάγκη να οικοδομηθεί ένα ισχυρό πολιτικό κίνημα που θα παλέψει και θα κερδίσει ακόμη πιο ριζοσπαστικά αιτήματα. Η εργατική τάξη και το εργατικό κίνημα πρέπει να οργανωθούν για να πολεμήσουν τόσο την εγχώρια δεξιά, όσο και τις ιμπεριαλιστικές επιθέσεις.

Οι πλούσιοι πρέπει επιτέλους να πληρώσουν και ο πλούτος τους να περάσει στα χέρια της κοινωνίας. Αυτός είναι ο μόνος δρόμος εξόδου από τη φρίκη του κολομβιανού καπιταλισμού. Μόνο ο δημοκρατικός έλεγχος της κοινωνίας μπορεί να βάλει τέλος στην πείνα και τη δυστυχία. Αυτό σημαίνει την ανατροπή του καπιταλισμού και την εγκαθίδρυση μιας πραγματικά ισότιμης σοσιαλιστικής κοινωνίας.

Πηγή :

https://xekinima.org/kolomvia-oi-prokliseis-poy-prokruptoyn-apo-tin-istoriki-niki-toy-gkoystavo-petro/?fbclid=IwAR0Pa74b0SyZTgEH8Jd7N_a7UavotG058DhGnhmiv2k8SF5IpPnhTlsa-5w